

MAZSALACAS

MAZSALACA | SKAŅKALNE | RAMATA | SĒĻI

NOVADA ZIŅAS

IZVĒRTĒJOT 2014. GADU

Sākot jaunu gadu, arvien svarīgi ir atskatīties uz aizvadīto. Kā veicies pagājušajā gadā? Kādas veiksmes, neveiksmes, uzvaras un zaudējumus nesusi darbošanās pašvaldībā? Galvenos atskaites punktus saliek Mazsalacas novada pašvaldības domes priekšsēdētājs Harijs Rokpelnis.

Atskatoties uz aizvadīto gadu, pārņem laba sajūta, jo ir izdevies turēties pie tā, ko esam solījuši, un lielākoties lietas visās jomās virzās uz priekšu.

Par mūsu 2014. gada lielāko uzvaru uzskatu noslēgto sadarbību ar Ogres Valsts tehnikumu - šajā jomā esam bijuši pionieri. Tas ir liels izaicinājums mums pašiem, un, lai arī konkrētā sadarbība nenes augļus uzreiz, ir skaidrs - mūsu uzdrīkstēšanās dēļ esam pamanīti. Būt pirmajiem nav no vieglākajiem uzdevumiem - no vienas puses tas ir trūkums, jo nav, no kā pamācīties, kam uzprasīt padomu. Toties pluss ir tas, ka varam veidot savu nākotni tieši tādu, kādu mums to vajag - ir ļoti maz lietu, kas mūs ierobežo.

Izglītības sfērā šogad notika daudz pārmaiņu - prieks, ka bērnu daržnieki un sākumskolēni tagad ir vienotās, skaistās un siltās telpās. Veiksme neveiksmē bija arī fakts, ka pagājušajā ziemā plīsuša ūdensvada dēļ applūda daļa bērnu daržā, un defektus nācās novērst, izremontējot divas bērnu daržā grupiņas. Telpas kļuva vēl omulīgākas un patīkamākas - viss taču iet roku rokā!

Kas ir lietas, kuras nav gājušas tik gludi, kā gribētos?

Ļoti cītīgi tika strādāts pie dzelzceļa pārvada jautājuma, mēģinājām to "kustināt" dažādos veidos, lai panāktu tā sakārtošanu, bet dzirdīgas ausis un jebkāda veida palīdzību no ārpusnes nesaņēmām.

Ne īsti neveiksme, bet drīzāk nepamatoti lielas pūles un enerģiju nācās pielikt pie Pērnavas ielas sakārtošanas pēc pēdējā ūdenssaimniecības projekta. Problēmas ar būvniekiem, iedzīvotāju neapmierinātību un visiem pieņemama risinājuma atrašana aizņēma vairāk laika un pūļu, kā nepieciešams. Līdz ar to arī solītās ietves izbūve Pērnavas ielā 2014. gadā nekādi nebija iespējama. Toties nu jau varu diezgan droši teikt, ka ietve tiks sakārtota 2015. gadā.

Aizvadītajā gadā ar deputātiem vairākas reizes organizējām tikšanās ar iedzīvotājiem. Šis vizītes nebija domātas, lai tikai "atrādītos" - tās tiešām bija ar mērķi uzklaut pilsētas, pagasta, ciema, kaut vai atsevišķas mājas iedzīvotāju problēmas un vajadzības, saprast, kas novadā vēl alkst sakārtošanas, un šīs lietas iespēju robežās iekļaut nākotnē īstenojamajos plānos. Diemžēl nejutām lielu atsaucību apmeklētības ziņā no iedzīvotājiem. Tāpat apskūši ierosinājumi "Ierosinājumu kastītēs". Vārūt daļa cilvēku nejut, ka uz šiem ierosinājumiem tiktu reaģēts? Varu galvot, ka ikviens ierosinājums tiek izlasīts, ar

to iepazīstas un tas tiek izvērtēts. Cik vien ir iespējams, mēs cenšamies ierosinājumus ņemt vērā. Tomēr, ja kāds vēlas, lai uz konkrēto ierosinājumu vai jautājumu tiktu sniegta atbilde, lūdzam norādīt adresātu un adresi - atbilde tiks nosūtīta.

Nākamā gada plāni un ieceres?

Ir dažas cerīgas un pozitīvas lietas, kuras neuzdrīkstos atklāt, jo tās vēl līdz galam nav apstiprinātas. Tomēr mājienu varu dot - tas saistīts ar uzņēmējdarbības attīstību Mazsalacā. Arī pie šī jautājuma ir aktīvi strādāts, un šobrīd šķiet, ka šīs pūles varētu vainagoties ar potenciālu sadarbību uzņēmējdarbībā.

Pirms gada prasījām iedzīvotājiem: "Ko Jūs vēlaties, kas Jums vēl pietrūkst?" Toreiz sevi aktīvi pieteica Skaņkalnes iedzīvotāji, lūdzot nodrošināt ērtu un drošu veidu, kā nokļūt no Skaņkalnes ciemata līdz Mazsalacai. Šogad esam lēmuši sakārtot ietvi un apgaismojumu no Salacas tilta līdz Skaņkalnes ciematam, kas būs viens no vērienīgākajiem infrastruktūras projektiem 2015. gadā.

Ne tik gludi ir gājis, tomēr beidzot ir apstiprināta arī Kultūras centra siltināšanas II kārtā, kas sevī ietver apkures un ventilācijas izbūvi. Tas viennozīmīgi būs liels solis ekonomiskākas saimniecības virzienā, jo pašlaik Kultūras centra ēka lielākoties tiek apsildīta ar elektrību.

2014. gada sakustinātie "lielie vaļi" ir Sēļu Augšklēts, kurai beidzot esam ieguvuši īpašumtiesības, un 2015. gadā tai paredzēts sakārtot jumtu. Tāpat esam uzsākuši tiesas procesu par "Āža" kroga īpašumtiesībām Rīgas ielā 17 un ceram, ka drīzumā šo ēku varēsim piedāvāt potenciālajiem pircējiem. Procesā ir arī lieta par Linu fabrikas teritoriju, lai juridiski padarītu to investoram pieejamu.

2015. gads iezīmējas arī ar to, ka muzejs pārcelsies no divām ēkām uz vienu - Vāltenbergu muižā.

Visiem vēl ļoti atmiņā palicis Sveču mežs, ko organizēja SIA "Balts uz melna" vadītāja, novadniece Zane Mistre ar savu komandu. Šis ir viens no labajiem piemēriem, kad pašvaldība tikai "atvēra durvis", lai brīnišķīgas un neaizmirstamas lietas varētu notikt mūsu novadā. Paldies organizatorēm par to!

Tāpat prieks, ka pagastos notiek rosīga kultūras dzīve, ir biedrības un iniciatīvas, kas, negaidot uzaicinājumu, pašizliedzīgi darbojas sabiedrības interešu labā.

Visā visumā vērtēju aizvadīto gadu kā veiksmīgu un darbīgu, kurā pozitīvā bijis vairāk kā negatīvā. Joprojām uzskatu, ka kopīgi mēs varam īstenot ne vienu vien labu ideju, un ka laivas tiesa veiksmīgai un labai dzīvei Mazsalacas novadā atrodama Jūsos pašos - ikviens iedzīvotājs var darīt milzum daudz, lai nākamais gads viņam pašam un apkārtējiem būtu veiksmes un izdošanās pilns.

SVEIKI, NOVADNIEKI!

Janvāris bijis ziemīgs, ar apledojušiem ceļiem, sniegu un atkušņiem. Kārtējo reizi varam secināt, kādas problēmas rodas apsaimniekošanā, ja atbildība ir sadalīta. Šajā gadījumā domājot par autoceļu uzturēšanu, kur daļu ceļiem atbildīgi AS Latvijas valsts ceļi, daļu pašvaldība, un daļa ir privātie jeb servitūta ceļi. Problēmas, kas saistītas ar pašvaldības ceļiem, varam atrisināt gana īsā termiņā, tomēr pārejo kategoriju ceļu apsaimniekošanā pašvaldība var tikai lūgt vai ieteikt atbildīgajai pusei darboties. Mēs iesaistāmies novada teritorijā esošo ceļu stāvokļa uzlabošanā, tomēr gribu aicināt autovadītājus būt saprotošus un, galvenais, izvēlēties ceļa stāvoklim atbilstošu braukšanas stilu un ātrumu.

Janvārī Mazsalacā viesojas Vidzemes plānošanas reģiona attīstības padome, kā arī Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs Kaspars Gerhards. Šī ir iespēja parādīt sevi, savas veiksmes un problēmas, aktualizēt jautājumus, kas skar reģionālo attīstību un Mazsalacas novadu, domājot par Ziemeļu stīgu un Latvijas - Igaunijas sadarbību.

Gada pirmajā mēnesī atceramies barikāžu notikumus, kas ir ne tikai svarīgs notikums mūsu tautas un valsts pastāvēšanas vēsturē, bet arī atgādinājums, ka viena pagale nedeg un ka kopā mēs varam!

Sirdsmieru un siltumu!

Harijs Rokpelnis
Mazsalacas novada pašvaldības vadītājs

ŠAJĀ NUMURĀ:

**Mazsalacas
vēsturiskās
ēkas**

2.lpp

MANA NAMA STĀSTS

Ar šo Mazsalacas novada ziņu numuru uzsākam jaunu Mazsalacas vēstures izziņas lappusi "Mana nama stāsts". Šajā rakstu sērijā aplūkosim Mazsalacas novada senās ēkas, meklējot to dzīvesstāstus gan vēsturiskos dokumentos, gan mazsalciešu atmiņās.

Reinis Cukurs savā unikālajā "Mazsalacas pagasta hronikā" (1127.-1941.g.) rakstījis:

"1864. gadā muižas īpašnieks barons Arnolds Fītinghofs pārdod visu savu zemnieku kļaušu zemi par grunts īpašumu. Mājas iepērk gandrīz visi to līdzšinējie saimnieki.

Par piemiņu šim svarīgajam atgājumam jaunie gruntnieki uzdāvina līdzšinējam grunstkungam viņa dzimšanas dienā 19. novembrī sevišķu deputāciju - divus Pēterpilī pasūtītus kausus, kuros iegravēti vārdi: "No Mazsalacas pagasta gruntniekiem par piemiņu 1864. gadam." Barons ielūdz visus saimniekus un saimnieces pie sevis uz maltīti. Tās pašas dienas vakarā muižā notiek iluminācija un spēlē mūzika, ko zemnieki no savas puses sarīkojuši.

Pēc gruntniecības ieviešanas mazsalcieši redzami uzplaukst. Ceļ jaunus ēbērgus un saimniecības ēkas, uzlabo laukus un pieliek lielas pūles savu bērnu tālākizglītošanā. Daudzi jaunieši sāk apmeklēt lauksaimniecības un mērniecības skolas, skolotāju seminārus, ģimnāzijas un universitāti. Izceļas turīgi tirgotāji, sevišķi ar liniem un labību, kā Daugulī, Lojās, Kollū u.c.. Slavens top tā laika Mazsalacas tirgus 15. (28.) septembrī, uz kuru sabrauc lieltirgotāji no Pērnavas, Valmieras, Rīgas, Valkas, Cēsīm u.c. vietām. Drīz izceļas pirmie sākumi Mazsalacas miestam - pilsētiņai. Vispārīgi ļaudis rodas pašapziņa, pašcieņa, pacilāts gara stāvoklis, dzīves un darba prieks."

Šajos rosīgi pacilājošos gados tiek celta viena no pirmajām ēkām Mazsalacā - pagastmāja.

Pagastnama sākumi

Reinis Cukurs: 1867. gads

"Uz 1866. gada likuma pamata top ieviesta jauna, no muižas pilnīgi neatkarīga pagasta pašvaldība, pagasta valde un pagasta tiesa.

Iegūstot no muižas vienu no jaunizmērotajiem gabaliem nodomātam Mazsalacas miestam, pagasta sabiedrība 1867. gada pavasarī liek pamatu savam jaunajam pagastnamam, koka celtnei. Līdzšinējā, no muižas atkarīgā pagasta tiesa savas sēdes noturēja muižā, kādā kunga ierādītā telpā, bet pagasta vecākie nebij' nekas cits kā muižas stārsti."

1868. gada 5. decembrī tiek iesvētīts iepriekšējā gadā celtais pagasta nams. Iesvētīšanu izdara Mazsalacas mācītājs

Ed. Kuglers un Rūjienas mācītājs, piedaloties lielam skaitam pagasta locekļu un vairākiem vietējiem muižniekiem.

1896. gada 6. maijā cara Nikolaja II kronēšanai par piemiņu pagasta nama priekšā iestāda divus ozoliņus. Vienu pagasta vecākais Pēteris Apstītis (Kaužēnā), otru tiesas priekšsēdis Indriķis Lūss (Dožēnā).

Nams Nr. 4/6

Savās atmiņās par nama vēsturi 20. gs. otrajā pusē dalās bijusī Mazsalacas pilsētas izpildkomitejas vadītāja Ruta Lūse atmiņu krājumā "Mazsalacas pilsēta 20. gs. beigās":

"Nams pieredzējis daudz, sākot jau no miesta pirmsākumiem: 1905. gada Kr. Boča darbību, pagastnamā bijis ierīkots pat sava veida cietums. Gadiem cauri pagastmājā valdījusi dzīvība, un 88 gadus tā ir bijusi "pagastmāja". Tāda tā ir līdz 1956. gadam, kad Mazsalacas pagastu likvidēja un teritoriju pievienoja Mazsalacas pilsētai. Pēc tam šajā mājā esošo zāli izmantoja kino izrādēm, notika deju vakari un balles. No 1957.-1958. gadam daļā no ēkas izvietota bērnu bibliotēka. Pēc tam tajā atradās meiteņu internāts un īrnieku dzīvokļi.

1969. gadā Kultūras nama paspārnē tika noorganizēts tautas lietišķās mākslas pulciņš audējam. Tā kā Kultūras namā nebija piemērotu telpu aušanai, vidusskolas vadība pēc internāta likvidēšanas atļāva audējam tajās iekārtoties. Audējas strādāja 2. stāvā. Strādājot šajās telpās, audējām pievienojās adītāju pulciņš, vēlāk arī pinēji un mezglotāji. Īrniekus ar laiku izvietoja no pirmā stāva telpām, jo namu 1987. gadā paredzēja remontam. Tomēr pienāca atmoda, un plāni mainījās. Telpas novecoja. Bojājās jumts, nebija kārtībā apkures ierīces. Namu 1994. gadā nopirka Visvaldis Feldmanis - ārzemju latvietis no Austrālijas. Viņš izremontēja 1. stāva telpas, iekārtojot tajā skaistu izstāžu zāli - tajā organizētas vairākas izstādes. Vēlāk par nama saimnieku kļuva Gunārs Bajinskis. Viņš nama remontu neturpināja, 2000. gada 18. augustā slēdza izstāžu zāli un austuvi."

VIŅI ATCERAS

Marija Dreiza:

- Atceros, ka pagastmājā savulaik dzīvojām daudz ģimenes - Vaira Luste, Gunārs Upe, tāda Pirts Paulīne, vēl bija arī kādi krievu tautības cilvēki. Sākumā mēs tadā mazā istabiņā mitinājāmies un vienu brīdi arī augšstāvā. Jau tad Nellija Nurmika ļoti gribēja, lai visu atstāj, kā ir - visas karnīzes un ciku-cakas. Bet tas viss izputēja - iedzīvotāji un meistari daudz ko šajā mājā sabojājuši, daudz kas arī izlauzīts, aiznests. To vien atceros, ka augšstāvā bija ļoti skaistas, baltas podiņu krāsnis. Kopš šī laika nams stāvs tukšs, noplucis un pamests.

Nellija Nurmika:

- Jau ilgāku laiku Kultūras darbinieku un visus iedzīvotājus satrauc un rada neizpratni un bažas nevērīgā attieksme pret vecās pagastmājas - šīs vēsturiskās, Mazsalacai tik nozīmīgās koka ēkas likteni! Par to jau rakstīts 2008. gada 16. maija avīzē "Liesma": "Nevaram vienaldzīgi noskatīties, ka Mazsalacā ļauj iet bojā mūsu pilsētas vēsturiskajai koka ēkai - pagasta namam. Likās - Mazsalacas pilsētas 80. jubilejas gadā sarosīsies īpašnieks Gunārs Bajinskis vai vismaz Mazsalacas dome. Nekā. Nu jau brūk skurstenis, ķieģeļi krīt uz jumta, plīst šiferis. Esam sašutuši visi Rīgas ielas (un ne tikai) iedzīvotāji. Ceram uz operatīvu rīcību."

- Sāp sirds, ka pirms samērā neilga brīža viss vērsās cerīgi - iepriekšējais ēkas īpašnieks izbūvēja kvalitatīvu izstāžu zāli, notika izstādes... tagad tā ir slēgta, un ēka un tās apkārtnē - ārkārtīgi nesakopta.

Taiga Vēja:

Ilgus gadus dzīvojusi pagastmājai kaumiņos Rīgas ielā 2. Viņa atminas, ka mamma, kura dzimusi 1902. gadā, stāstījusi, ka 20.gs. sākumā kazaki pagastmājas pagalmā situši ļaudis. Sis iespaids mazajai meitenei bijis tik stiprs, ka tā pagūbusi. Piedzīvota arī Mazsalacas apkārtnes iedzīvotāju izsūtīšana no pagastmājas 1949. gadā. Vēl Taiga atceras, ka padomju laika 50-ajos gados pagastmājas pagalmā notikušas vienkāršas ballītes, kurās laucinieki esot "stumdījušies" pagalmā izvilkta patafona pavadībā.

Rita Ertmane, TLMS "Mazsalaca" vadītāja:

- Laiks, ko tautas lietišķās mākslas studija pavadīja vecajā pagastmājā, bija skaists, bet bija arī savi grūtumi. Lielākoties pagastmājā strādāja audējas, un viņām pašām bija jāiet kurināt telpas. Pagastmājas 1. stāvā dzīvoja īrnieki, un tiem nepatika, ka virs galvas kladz stelles - bieži bija jāuzklausā sūdzības. Tomēr kopumā tas bija aktīvs un čakls laiks! Aust nāca daudz sievu, un tajā laikā studiju vadīja Milda Lapsiņa. Viņa bija stingra, audējus ļoti dīdīja, jo visam vajadzēja būt pēc noteiktiem

standartiem - ne pa labi, ne pa kreisi! Pēc Mildas studijas vadīšanu pārņēma un pagastmājā daudz darbojās Gunta Jēkabsons. Tad jau tuvojās juku laiki, īrniekus no pagastmājas izlika, privatizācijā ēku nopirka ārzemju latvietis, ar kura vēlību 1. stāvā tika izremontēta izstāžu zāle. Tas atkal bija ļoti patriotisks un labs laiks, uz izstādēm zāles sienas pilnībā tika noklātas ar studijas darinājumiem. Tagad jaunie īpaši vairs negrib nodarboties ar rokdarbiem - viss ir nopērkams! Toreiz latviskais bija tikai tas, ko pašas radījām, tāpēc - īpaši vērtīgs.

Šogad vecā pagastmāja svinēs savu 147. jubileju. Atšķirībā no daudzām citām līdzīga vecuma ēkām Mazsalacā, pagastmājas fasāde un tā laika arhitektūras elementi Rīgas ielas 4/6 namam saglabājušies ar apbrīnojamu sīkstumu. Arī caram Nikolajam II par godu stādītie ozoliņi abpus galvenās ieejas durvīm joprojām kuplo braši, sasnieguši ozola mūža pilnbriedu - 119 gadu vecumu. Un pavasaros, kā gribēdamas izdaiļot sirmās večiņas laika zoba un neuzmanīgu ļaužu cirstos, neglītos vaibstus, ap pagastmāju sakuplo zilo pulkstenīšu klājiens, liekot nejaušam garāmgājējam pagriezt galvu un ar maigumu nolūkoties namā, kas tapis, pateicoties pirmajiem brīvības un neatkarības apziņas putniem mazsalciešu prātos un sirdīs.

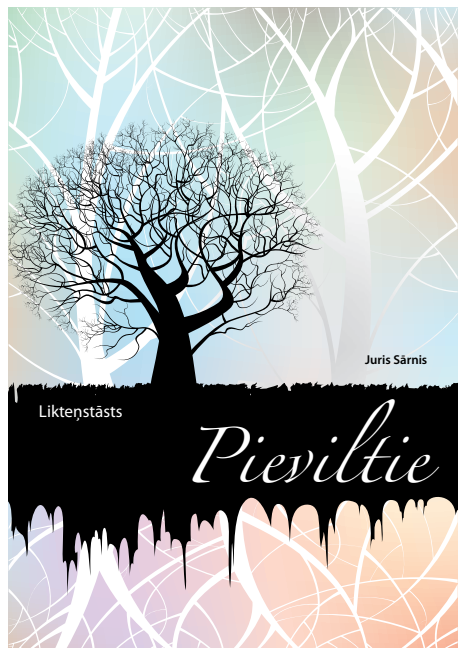
Ilze Mitāne

Atcerēsimies un papildināsim šos stāstus arī pēc to publicēšanas! Ja Jūsu rīcībā ir vēl kāds dokuments, atmiņu fragments vai stāsts, saistīts ar veco pagastmāju - labprāt to publicēsim! Februāra numurā iepazīsimies ar iespaidīgāko ēku pilsētas vēstures - Āža krogu. Aicinām atmiņu stāstus sūtīt uz Mazsalacas pašvaldību, adresētus "Mazsalacas novada ziņām" vai e-pastu: ilze.mitane@mazsalacasnovads.lv.

TOP GRĀMATA PAR MAZSALACIETI

Cesvaines kultūras veicināšanas biedrība pašlaik sagatavo izdošanai Jura Sārņa liktenstāstu „Pieviltie”. Tās centrālais varonis ir latvietis, kurš ne izsūtījumā, ne darba nometnē nezaudē cerību uz atgriešanos Latvijā. Grāmatas atvēršanas svētki notiks 25. martā Mazsalacā. Grāmatas izdošanu atbalsta Mazsalacas un Cesvaines pašvaldības.

„Pieviltie” vēsta par Otrā pasaules kara nobeigumu Valmieras apriņķī. Galvenais varonis ir mazsalacietis Ivars Riekstiņš, kuram karš turpinās mežā, bet pēc iznākšanas no tā – izsūtījumā Tālajos Austrumos un darba nometnē. Izjūtas, pārdzīvojumi, mokas... un ilgas pēc Latvijas – šie motīvi caurvij smeldzīgo stāstu. Grāmatu papildinās Ivara Riekstiņa vēstuļu fragmenti.

Kara beigās Mazsalacas mežos izveidojas Latvijas brīvības cīnītāju grupa divpadsmit cilvēku sastāvā: Pēteris Daugulis (kapteinis) no Mazsalacas, Haralds Vorps no Ipiķiem (bijušais pagasta vecākais), Hugo Engers no Nauksēniem, Voldemārs Peips no Vērša, mazsalacieši Jānis Līsmāns (Lāčplēša Kara ordeņa kavalieris), Tenis Kažoks (tēvs) un Edgars

Kažoks (dēls), Antons Saulīte un Jānis Saulīte (brāļi), Arturs Apsīte, Valdis Majors, Ivars Riekstiņš. Autors vēsta, galvenokārt caur Ivara Riekstiņa atmiņām un izjūtām, par viņu cīņas garu, nevardarbību, dabas un dzimtenes mīlestību. Kaut gan vīri iznāk no meža, tas neglābj viņus no nāves vai izsūtījuma.

Ivars Riekstiņš nokļūst Vozžajevkā, taču ar to viņa dzīves drūmākās stundas nav galā. Tiek savākta tā saukto dzimtenes nodevēju grupa – Riekstiņš Ivars, Majors Valdis, Apsītis Arturs, Kājiņš Jānis (Dikļu pagasts), Kuplais Arnolds (Nauksēnu pagasts), Prikas (Valmieras pilsēta), Magone Antons, Priede Ernests (Rūjienas pilsēta), Mežs Jānis (Skaņkalnes pagasts), kas tiek nosūtīti uz čekas cietumu, bet pēc sprieduma pasludināšanas – uz Kazahiju, Karagandas apgabala Džezkazganas Steplagu, kur tiek sadalīti pa zonām un nodaļām. Sākas jauns elles loks.

Ivaram Riekstiņam izdodas atgriezties Latvijā, redzēt savu mīļo dzimteni, nodibināt ģimeni, taču sirds joprojām sāp... **Piedalieties grāmatas izdošanā!**

Grāmata pašlaik ir sagatavošanā, tās māksliniece un maketētāja ir mazsalacieša Augusta Elmāra Kalniņa, arī represētā, vēlāk Mazsalacas desu darbnīcas vadītāja mazmeita Linda Prātniece. Grāmatas atvēršana ir paredzēta 2015. gada 25. martā, piemērot 1949. gada represijas. Ja vēlaties **ziedot grāmatas izdošanai** (ziedotāju vārdi tiks publicēti grāmatā), to var izdarīt **līdz 18. februārim**. Tālrunis informācijai – 29432776 (Sanita Dāboliņa).

Maksājuma rekvizīti: Cesvaines kultūras veicināšanas biedrība, reģ. Nr. 50008030931, AS „SEB banka”, kods UNLALV2X, konts LV20 UNLA 0030 9007 0000 6, norādot: ziedojums grāmatas „Pieviltie” izdošanai.

Uz tikšanos grāmatas atvēršanas svētkos Mazsalacā!

Grāmatas redaktore Sanita Dāboliņa

LAUKSAIMNIEKIEM

Visiem sīkdzīvnieku īpašniekiem (dažādi putni, truši, bites, un citi) lūdzu iesniegt Lauksaimniecības datu centrā (LDC) pārskatu par stāvokli ganāmpulka novietnē ar atskaites datumu 01.01.2015. līdz 31.01.2015.

Visērtāk Pārskatu ir ievadīt elektroniski LDC autorizētajā sadaļā.

Lai saņemtu datu ievades tiesības Elektronisko ziņojumu ievades sistēmā, ar Datu centru jānoslēdz līgums. Informācija šeit: http://www ldc.gov.lv/lv/elektroniska_datu_ievade/par_liguma_noslegsanu/ Kamēr nav noslēgts līgums par datu ievadi, spēkā ir Pārskata veidlapas –

http://www ldc.gov.lv/lv/veidlapas/veidlapu_paraugi/, Nr. 8; tās var sūtīt pa pastu vai iesniegt reģionā.

Elektroniskās ziņojumu ievades sistēmas lietotāju uzmanībai – autorizētajā sadaļā ir veiktas izmaiņas „Citu sugu” ziņojuma vizuālajā noformējumā. Lūdzu, pirms saglabājat datus, pārlicinieties, vai esat ievadījuši informāciju par visiem dzīvniekiem!

Atgādinām, ka veidlapa **nav jāaizpilda** par individuāli apzīmējamajiem dzīvniekiem (zirgiem, liellopiem, aitām, kazām, cūkām).

Tālrunis konsultācijām: 67095069, 26352914 vai pie Ritas Gluhas, tālr. 26362938

SAISTOŠIE NOTEIKUMI

Mazsalacā, 2014.gada 17.decembrī

Nr.20

/17.12.2014. sēdes lēmums Nr.24.32/, Precizēti ar 21.01.2015. sēdes lēmumu Nr.1.33

Grozījumi 2013.gada 20.novembra saistošajos noteikumos Nr. 22 "Par sociālās palīdzības pabalstiem Mazsalacas novada pašvaldībā"

Izdoti saskaņā ar Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma 35.panta ceturto un piekto daļu, likuma „Par palīdzību dzīvokļu jautājumu risināšanā” 25.pantu, likuma „Par pašvaldībām” 43.panta trešo daļu,

„Ministru kabineta 2005.gada 15.novembra noteikumu Nr.857

„Noteikumi par sociālajām garantijām bārenim un bez vecāku gādības palikušajam bērnam, kurš ir ārpusģimenes aprūpē, kā arī pēc ārpusģimenes aprūpes beigšanās” 27., 29., 30., 31., un 31¹.punktiem, Ministru kabineta 2010.gada 30.marta noteikumu Nr.299

„Noteikumi par ģimenes vai atsevišķi dzīvojošas personas atzīšanu par trūcīgu” 19.4.apakšpunktu, Ministru kabineta 2006.gada 19.decembra noteikumu Nr.1036 „Audžuģimenes noteikumi” 43.punktu

1. Izdarīt 2013.gada 20.novembra saistošajos noteikumos Nr.22 „Par sociālā palīdzības pabalstiem Mazsalacas novada pašvaldībā”, turpmāk- noteikumi, šādus grozījumus:

1.1. Izteikt 38.punktu šādā redakcijā:

„38. Tiesības saņemt pabalstu ir trūcīgajām ģimenēm, maznodrošinātajām ģimenēm, audžuģimenēm un aizbildņu ģimenēm, kurās ir nepilngadīgi bērni vai bērni, kuri sasnieguši pilngadību, bet mācās vai studē vispārējās, profesionālās izglītības iestādē, koledžā vai augstskolā pilna laika klātienē līdz 24 gadu vecumam.”

1.2. Izteikt 38.4.punktu šādā redakcijā:

„38.4. Neizvērtējot ģimenes ienākumus ēdināšanas izdevumu apmaksu nodrošina aizbildnībā un audžuģimenē esošajiem bērniem, kuri mācās jebkurā mācību iestādē vai pirmsskolas izglītības iestādē un bērniem no daudzbērnu ģimenēm, kuri mācās novada pašvaldības mācību iestādē vai apmeklē novada pašvaldības pirmsskolas izglītības iestādi.

Daudzbērnu ģimene šo noteikumu izpratnē ir ģimene, kuras aprūpē ir vismaz trīs nepilngadīgi bērni, tai skaitā, arī bērni, kuri ir sasnieguši pilngadību un nepārtraukti turpina mācības vispārējās, profesionālās izglītības iestādē, koledžā vai augstskolā pilna laika klātienē līdz 24 gadu vecumam”.

1.3. Izteikt 38.6.punktu šādā redakcijā:

„38.6. Punktos 38.3. un 38.4. minēto pabalstu izmaksu pārtrauc, ja izglītojamais regulāri pārkāpj izglītības iestādes kārtības noteikumus vai bez attaisnota iemesla ir kavējis mācības 3 dienas mēnesī vai 20 stundas semestrī (septembris-decembris un janvāris-maijs) un izglītojamo vecāki nesadarbojas ar mācību iestādi identificētās problēmas risināšanā (minēto informāciju rakstiski iesniedz mācību iestāde)”.

1.4. Izteikt 44.punktu šādā redakcijā:

„44. Pabalstu aprūpes mājās nodrošināšanai Sociālais dienests piešķir, ja klientam atbilstoši 2014.gada 18.jūnija saistošo noteikumu Nr.9 „Par pakalpojuma „Aprūpe mājās” nodrošināšanu Mazsalacas novadā” 12.punkta kritērijiem nodrošināma pašvaldības apmaksāta aprūpe, bet objektīvu iemeslu dēļ nevar nodrošināt sociālā aprūpētāja pakalpojumu (attālums, psiholoģiskie aspekti):”

2. Noteikumi stājas spēkā likuma „Par pašvaldībām” 45.panta noteiktajā kārtībā.

Domes priekšsēdētājs H. Rokpelnis

SAISTOŠO NOTEIKUMU NR.20 „GROZĪJUMI 2013.GADA 20.NOVEMBRA SAISTOŠAJOS NOTEIKUMOS NR. 22 "PAR SOCIĀLĀS PALĪDZĪBAS PABALSTIEM MAZSALACAS NOVADA PAŠVALDĪBĀ" PASKAIDROJUMA RAKSTS

Paskaidrojuma raksta daļas	Norādāmā informācija
1. Projekta nepieciešamības pamatojums	Nepieciešami grozījumi saistošos noteikumos Nr.22 “ Par sociālās palīdzības pabalstiem Mazsalacas novadā” , jo Nepieciešams precizēt atbalsta kritērijus daudzbērnu ģimenēm, audžuģimenēm un aizbildņu ģimenēm. Ir pieņemti un stājušies spēkā atsevišķi saistošie noteikumi „ Par pakalpojuma “Aprūpe mājās” nodrošināšanu Mazsalacas novadā” .
2. Īss projekta saturu izklāsts	Par atbalsta pasākumiem daudzbērnu ģimenēm par pamatu ņemams kritērijs – „ mācības skolā”, nevis „ nepilngadīgs” līdz ar to precizējami 38.,38.4.punkti Mainīti nosacījumi, kādos gadījumos var pārtraukt pabalsta izmaksu-no 5 dienām uz 3 dienām vai 20 stundām semestrīpar pamatu ņemot Mazsalacas vidusskolas iekšējās kārtības noteikumus.Ir pieņemti un stājušies spēkā atsevišķi saistošie noteikumi „ Par pakalpojuma “Aprūpe mājās” nodrošināšanu Mazsalacas novadā” līdz ar to samazināms to klientu loks, kam nevar nodrošināt sociālā aprūpētāja pakalpojumu attāluma (pagastos) vai psiholoģisku aspektu dēļ, tiek piešķirts pabalsts.
3. Informācija par plānoto projekta ietekmi uz pašvaldības budžetu	Lai īstenotu noteikumu 38.un 38.4. punktu, 2015.gada budžetā papildus līdzekļi nepieciešami pabalstiem ēdināšanai naturā, palielinot izdevumus par 8% no 2014. gada izpildes un vienreizējam pabalstam bērna izglītībai un audzināšanai, palielinot izdevumus par 7% no 2014.gada izpildes.
4. Informācija par plānoto projekta ietekmi uz uzņēmējdarbības vidi pašvaldības teritorijā	Neietekmē
5. Informācija par administratīvajām procedūrām	Papildus administratīvās procedūras nav nepieciešamas. Noteikumus piemēros pašvaldības Sociālais dienests
6. Informācija par konsultācijām ar privātpersonām	Konsultācijas ar privātpersonām nav veiktas. Noteikumu projekts ir izstrādāts, ņemot vērā pašvaldības iestāžu amatpersonu un domes deputātu priekšlikumus.

Domes priekšsēdētājs H. Rokpelnis

SAISTOŠIE NOTEIKUMI

Mazsalacā, 2014.gada 17.decembrī

Nr.22

/17.12.2014. domes lēmums Nr.24.34/ Precizēti 21.01.2015. ar lēmumu Nr.1.22

Grozījumi 2014.gada 18.jūnija saistošajos noteikumos Nr.9 „Par pakalpojuma „Aprūpe mājās” nodrošināšanu Mazsalacas novadā

Izdoti saskaņā ar Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma 3. panta trešo daļu

1. Izdarīt 2014.gada 18.jūnija saistošajos noteikumos Nr.9 „Par pakalpojuma „Aprūpe mājās” nodrošināšanu Mazsalacas novadā”, turpmāk tekstā – noteikumi, šādus grozījumus:

1.1. Izteikt noteikumu 18.punktu šādā redakcijā:

„18. Maksa par aprūpi, iekļaujot 16.punktā noteiktos pakalpojumus, nosakāma par stundu, pēc apstiprinātā maksas pakalpojuma izcenojuma.”

1.2. Papildināt noteikumus ar 18.1. apakšpunktu šādā redakcijā:

„18.1. Maksa par aprūpi samazināma par 50% pensionāriem un cilvēkiem ar invaliditāti.”

1.3. Izteikt noteikumu 2.pielikumu (līguma par sociālo aprūpi mājās) šādā redakcijā:

„2.pielikums

2014.gada 17.decembra saistošajiem noteikumiem Nr.22 „Grozījumi 2014.gada 18.jūnija saistošajos noteikumos Nr.9

„Par pakalpojuma „Aprūpe mājās” nodrošināšanu Mazsalacas novadā”

LĪGUMS par sociālo aprūpi mājās

Mazsalacā

20__ . gada “__” . _____ Nr. _____

Mazsalacas novada Sociālais dienests, kura vārdā, pamatojoties uz iestādes nolikumu darbojas dienesta vadītājs _____,

turpmāk saukts DIENESTS, _____ (vārds, uzvārds) _____ (p.k.) _____ (adrese),

_____ (adrese), turpmāk saukts Apgādnieks un _____ (p.k.) _____ (adrese),

(tālrunis), turpmāk tekstā “KLIENTS”, noslēdz šāda satura līgumu:

1. Līguma priekšmets DIENESTS nodrošina KLIENTU ar sociālās aprūpes pakalpojumiem mājās, turpmāk – pakalpojums.**2. Pušu saistības****2.1. DIENESTS apņemas:**

2.1.1. Nodrošināt KLIENTU ar sociālās aprūpes pakalpojumiem, tā mājās par maksu / bez maksas, atbilstoši Mazsalacas novada Sociālā

dienesta “Aprūpe mājās pakalpojuma novērtēšanas karte” noteiktajam apjomam (pielikums Nr.1), Sociālā dienesta pieņemtajam lēmumam.

2.1.2. KLIENTA un aprūpētāja psiholoģiskās nesaderības gadījumā nomainīt aprūpētāju.

2.1.3. Nodrošināt pieklājīgu un korektu attieksmi pret KLIENTU.

2.1.4. Neizpaust nekādu ar KLIENTU saistītu informāciju.

2.1.5. Respektēt KLIENTA intereses un ievērojot KLIENTA juridisko un mantisko drošību.

2.1.6. Nodrošināt KLIENTAM _____ līmeņa aprūpes pakalpojumu, _____ stundas nedēļā, pakalpojuma apjoms un saturs

noteikts Aprūpes mājās pakalpojuma novērtēšanas kartē.

2.2. KLIENTS apņemas:

2.2.1. Nodrošināt aprūpētāja darba apstākļus savu darba pienākumu veikšanai:

2.2.1.1. garantēt aprūpētāju iekļūšanu dzīvojamās telpās;

2.2.1.2. nekavēt aprūpētāju tā pienākumu pildīšanas laikā (ievērot sanitār-higiēniskās normas);

2.2.1.3. nodrošināt aprūpētāju ar nepieciešamu ūdens daudzumu, saimniecības precēm, uzkopšanas inventāru;

2.2.1.4. nodrošināt pieklājīgu attieksmi pret aprūpētāju;

2.2.1.5. aprūpētāja pakalpojumu saņemšanas laikā neatrasties apreibinošu vielu ietekmē;

2.2.1.6. nodrošināt, ka aprūpes pakalpojuma saņemšanas laikā dzīvoklī neatrodas iereibušas personas vai personas, kas traucē

aprūpētāja darba pienākumu veikšanu;

2.2.2. Atbilstoši veselības stāvoklim piedalīties ikdienas mājās darbu veikšanā.

3. Norēķināšanās kārtība

3.1. Punktā 2.1.1. atrunātā aprūpe tiek apmaksāta no pašvaldības budžeta līdzekļiem vai no KLIENTA/ Apgādnieka/ līdzekļiem, kas noteikta atbilstoši 2014.gada 15.oktobra noteikumiem „Par Mazsalacas novada pašvaldības sniegto maksas pakalpojumu izcenojumu noteikšanas metodiku un sniegto pakalpojumu cenrādi” _____ euro par stundu.

3.2. Klients vai apgādnieks veic pakalpojuma apmaksu par iepriekšējo mēnesi līdz nākošā mēneša desmitajam datumam pēc pakalpojuma pieņemšanas-nodošanas akta parakstīšanas

4. Līguma darbības termiņš

4.1. Līgums stājas spēkā ar parakstīšanas dienu un ir spēkā uz laiku līdz 20 __. g. “__” . _____. Aprūpes mājās uzsākama no 20 __. g. _____.

4.2. Gadījumā, ja puses nepilda vai pārkāpj šī līguma saistības, jebkura no pusēm ir tiesīga vienpusējā kārtā lauzt šo līgumu, 5 darba dienas iepriekš rakstiski brīdinot otru līgumslēdzēju pusi.

5. Strīdu izskatīšanas kārtība

5.1. Strīdi starp līguma slēdzēju pusēm tiek risināti sarunu ceļā.

5.2. Ja sarunās netiek panākta vienošanās, kuru rakstiski nostiprina, tad strīds risināms likumā noteiktajā kārtībā.

6. Citi noteikumi

6.1. Visi grozījumi un papildinājumi, kas saistīti ar šo līgumu, ir spēkā tikai gadījumā, ja tos parakstījušas abas līgumslēdzējas puses vai to pilnvarotas personas.

6.2. Līgums sastādīts 2 (divos) eksemplāros latviešu valodā ar vienādu juridisko spēku, pa vienam eksemplāram katrai pusēm.

7. Pušu rekvizīti

DIENESTS

KLIENTS

APGĀDNIEKS”

2. Noteikumi stājas spēkā likuma „Par pašvaldībām” 45.panta noteiktajā kārtībā.

Domes priekšsēdētājs H.Rokpelnis

Paskaidrojuma raksta daļas	Norādāmā informācija
1. Projekta nepieciešamības pamatojums	Maksa par pakalpojuma vienu stundu tiek noteikta saskaņā ar 2014.gada 15.oktobra noteikumiem „Par Mazsalacas novada pašvaldības sniegto maksas pakalpojumu izcenojumu noteikšanas metodiku un sniegto pakalpojumu cenrādi”. Atbilstoši ir nepieciešams grozīt 2014.gada 18.jūnija Saistošo noteikumu Nr.9 „Par pakalpojuma „Aprūpe mājās” nodrošināšanu Mazsalacas novadā” 18.punktu.
2. Īss projekta satura izklāsts	2014.gada 18.jūnija saistošo noteikumu Nr.9 „Par pakalpojuma „Aprūpe mājās” nodrošināšanu Mazsalacas novadā” grozījumi, turpmāk – noteikumi, izdoti pamatojoties Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma 3.panta trešo daļu, kas nosaka, ka kārtību, kādā saņemami pašvaldību sniegtie sociālie pakalpojumi, nosaka pašvaldību saistošajos noteikumos. Noteikumi noteiks, ka maksa par pakalpojuma vienu stundu tiek noteikta saskaņā ar 2014.gada 15.oktobra noteikumiem „Par Mazsalacas novada pašvaldības sniegto maksas pakalpojumu izcenojumu noteikšanas metodiku un sniegto pakalpojumu cenrādi. Noteikumi paredz arī atvieglojumus mazaizsargātām iedzīvotāju grupām- pensionāriem un cilvēkiem ar invaliditāti.
3. Informācija par plānoto projekta ietekmi uz pašvaldības budžetu	Papildus līdzekļi 2014.gada budžetā nav nepieciešami, jo pakalpojumu apmaksā klients.
4. Informācija par plānoto projekta ietekmi uz uzņēmējdarbības vidi pašvaldības teritorijā	Nav ietekmes.
5. Informācija par administratīvajām procedūrām	Papildus administratīvās procedūras nav nepieciešamas. Noteikumus piemēros Mazsalacas novada Sociālais dienests.
6. Informācija par konsultācijām ar privātpersonām	Konsultācijas ar privātpersonām nav veiktas. Noteikumi ir izstrādāti, ņemot vērā Sociāla dienesta un pašvaldības amatpersonu priekšlikumus un kompetenci.

Domes priekšsēdētājs H.Rokpelnis

Mazsalacā, 2014.gada 17.decembrī

Nr.21

/17.12.2014. domes lēmums Nr.21.33/

GROZĪJUMI 2009.GADA 26. AUGUSTA SAISTOŠAJOS NOTEIKUMOS NR.5 „PAR MATERIĀLO ATBALSTU MAZSALACAS NOVADA PAŠVALDĪBĀ”

Izdoti saskaņā ar likuma „Par pašvaldībām” 43. panta trešo daļu

1. Izdarīt 2009.gada 26. augusta saistošajos noteikumos Nr.5 „Par materiālo atbalstu Mazsalacas novada pašvaldībā”, turpmāk – noteikumi, šādus grozījumus:

1.1. Papildināt noteikumus ar 2.4. punktu šādā redakcijā:

2.4. Materiālo atbalstu ēdināšanas izdevumu segšanai pārtrauc sniegt 5. un 6.klašu izglītojamiem, kuri pārkāpj izglītības iestādes iekšējās kārtības noteikumus vai bez attaisnota iemesla kavējis mācības 3 dienas mēnesī vai 20 stundas semestrī (septembris-decembris un janvāris-maijs) un vecāki nesadarbojas ar mācību iestādi identificētās problēmas risināšanā.

1.2. Papildināt noteikumus ar 2.5.punktu šādā redakcijā:

2.5. Ēdināšanas izdevumu segšanu pārtrauc ar novada domes priekšsēdētāja rīkojumu izglītojamam par 2.4.punktā minētajiem pārkāpumiem 3 darba dienu laikā pēc saņemtās izglītības iestādes rakstiskas informācijas.

1.3. Noteikumu 3.1. punktu izteikt šādā redakcijā:

3.1. Materiālais atbalsts bērna piedzimšanas gadījumā ir vienreizējs un to ir tiesības saņemt par katru jaundzimušo bērnu, kura deklarētā dzīves vieta ir Mazsalacas novada administratīvā teritorijā.

1.4. Papildināt noteikumus ar 3.1.1 punktu un izteikt tos šādā redakcijā:

3.1.1 Materiālā atbalsta apmērs ir 75 euro par katru bērnu, ja Mazsalacas novada administratīvajā teritorijā dzīves vieta ir deklarēta vienam no vecākiem.

1.5. Papildināt noteikumus ar 3.1.2 punktu un izteikt tos šādā redakcijā:

3.1.2 Materiālā atbalsta apmērs ir 150 euro par katru bērnu, ja Mazsalacas novada administratīvajā teritorijā pēdējos 12 mēnešus dzīves vieta ir deklarēta abiem vecākiem.

2. Noteikumi stājas spēkā likuma „Par pašvaldībām” 45.panta noteiktajā kārtībā.

Domes priekšsēdētāja vietnieks A.Lauznis

2014.gada 17.decembra saistošo noteikumu Nr.21 „Grozījumi 2009.gada 26. augusta saistošajos noteikumos Nr.5

„Par materiālo atbalstu Mazsalacas novada pašvaldībā” paskaidrojuma raksts

Paskaidrojuma raksta daļas

Norādāmā informācija

1. Projekta nepieciešamības pamatojums

Saistošo noteikumu grozījumi ir izstrādāti lai motivētu 5., 6.klašu izglītojamus ievērot izglītības iestādes iekšējās kārtības noteikumus un veicinātu vecāku un skolas sadarbību un izglītojamo audzināšanu. Saistošo noteikumu grozījumi ir izstrādāti, lai motivētu iedzīvotājus deklarēties pašvaldības administratīvajā teritorijā.

2. Īss projekta satura izklāsts

Noteikumi izstrādāti pamatojoties uz likuma „Par pašvaldībām” 43.panta trešo daļu, kas nosaka, dome var pieņemt saistošos noteikumus, lai nodrošinātu pašvaldības autonomo funkciju un brīvprātīgo iniciatīvu izpildi. Ar saistošo noteikumu grozījumiem tiks noteikti gadījumi, kad materiālo atbalstu ēdināšanas izdevumu segšanai pārtrauc sniegt 5.un 6.klašu izglītojamiem. Ar saistošo noteikumu grozījumiem tiks noteikti lielāki pabalsti bērna piedzimšanas gadījumā.

3. Informācija par plānoto projekta ietekmi uz pašvaldības budžetu

Ņemot vērā, ka ir noteikts lielāks materiālais pabalsts bērna piedzimšanas gadījumā, būs nepieciešami papildus pašvaldības budžeta līdzekļi.

4. Informācija par plānoto projekta ietekmi uz uzņēmējdarbības vidi pašvaldības teritorijā

Saistošo noteikumu grozījumu projekts motivēs iedzīvotājus deklarēties Mazsalacas novada pašvaldības administratīvajā teritorijā un līdz ar to ir iespējama pozitīva ietekme uz uzņēmējdarbības attīstību novadā.

5. Informācija par administratīvajām procedūrām

Papildus administratīvās procedūras nav nepieciešamas, izņemot lēmuma pieņemšanu par ēdināšanas izdevumu segšanas pārtraukšanu. Noteikumus piemēros tajos minētās amatpersonas, izglītības iestādes un pašvaldības Grāmatvedības nodaļa.

6. Informācija par konsultācijām ar privātpersonām

Konsultācijas ar privātpersonām nav veiktas. Noteikumu projekts ir izstrādāts, ņemot vērā pašvaldības iestāžu amatpersonu un domes deputātu priekšlikumus.

Domes priekšsēdētāja vietnieks A.Lauznis

AR DOMĀM DZIESMU UN DEJU SVĒTKOS

Pusgadu pirms krāšņākā vasaras piedzīvojuma - XI Latvijas Skolu jaunatnes dziesmu un deju svētkiem 6.-12. jūlijā - Mazsalacas vidusskolas telpās pulcējās kupls skaits skolēnu vecāku un pedagogu, lai jau savlaicīgi noskaņotos šim grandiozajam pasākumam, ieplānotu savu un bērnu ikdienu pakārtoti skatēm un mēģinājumiem, kā arī lai noskaidrotu ikvienu sev interesējošu jautājumu par gaidāmajiem Dziesmu un deju svētkiem.

Konkurence ne pa jokam

Mazsalacas novada XI Latvijas Skolu jaunatnes dziesmu un deju svētku koordinatore Dace Jurka pastāstīja, ka uz svētkiem tikt gribētāji - deju kolektīvi, kori, folkloras kopas, popgrupas, orķestri, jaunie uzņēmēji un mākslinieki no visas Latvijas esot ap 139 tūkstošiem, tomēr Mežparka lielā estrādē un Daugavas stadions joprojām ir tik lieli, cik tie ir, arī finansējums ir ierobežots - tāpēc profesionāla žūrija visos žanros vērtēs ļoti rūpīgi un atbildīgi, no šī skaitļa atlasot tikai labākos no labākajiem - kopā 37,5 tūkstošus svētku dalībnieku.

Mazsalacas novadā uz svētkiem gatavojas 6 deju kolektīvi, skolas koris, vokālās studijas "Svētdiena" 5 grupas, Mazsalacas jauniešu džezas grupa "Mazsalaca Youth Jazz Band", un arī jaunie uzņēmēji no Skolēnu mācību uzņēmumiem - kopā ap 200 bērnu un jauniešu. Tomēr, lai arī Dziesmu svētki vairs nav aiz kalniem, vēl jāiegulda liels darbs, lai žūriju komisijām pierādītu, ka esam pelnījuši būt Dziesmu svētku dalībnieki. Tā, piemēram, svētkiem gatavojas 1200 deju kolektīvi no visas Latvijas, bet svētku dalībnieki būs tikai 600.

Dace Jurka atzīmēja gaidāmās skates,

kuras tuvāko mēnešu laikā aktuālas gan dejotājiem, gan dziedātājiem:

27. janvārī Mazsalacas Kultūras centrā deju kolektīvu virsvadītāja Liesma Ērgle izvērtēs Mazsalacas novada dejotāju gatavību.

27. februārī Mazsalacas Kultūras centrā Vidzemes reģionālajā skatē savu gatavību demonstrēs popgrupas, vokālie ansambļi un instrumentālie ansambļi.

1. aprīlī Rūjienas kultūras namā deju kolektīvu skate.

5. maijā Mazsalacas Kultūras centrā koru skate.

Rezultāts atkarīgs no attieksmes

Vēl sapulcē tika sniegta dažāda praktiskā informācija. Mazsalacas novadam nakšņošanai piešķirta N. Draudziņas ģimnāzijas sākumskola (pie Matīsa tirgus). Vecākiem tika lūgts jau tagad sākt risināt pavisam sadzīviska rakstura jautājumus, kā vienvietīga matrača nepieciešamību, ērtu apavu svarīgumu un to, ka bērniem mobilos telefonus drošības labad būs jāatstāj mājās, saziņu ar vecākiem atstājot pieaugušo - grupas pavadonu ziņā.

Deju kolektīvu vadītājas Aija Vidovska un Baiba Bīviņa no sirds lika vecākiem pārrunāt ar bērniem attieksmes un mēģinājumu apmeklēšanas jautājumus, jo atzina, ka bērni ik gadu kļūstot skaļāki, dauzonīgāki, ar problēmām koncentrēties darbam un, diemžēl, arī nežēlīgāki savstarpējās attiecībās ar saviem biedriem. Tomēr, lai sasniegtu labus rezultātus, nepieciešama ikkatra bērna 100% atdeve, vēlme mācīties un cītīgs darbs. Vadītājas mudināja vecākus piedalīties jebkurā nodarbībā, tādējādi pašiem pārliecinoties par sava lolojuma atdevi mēģinājuma laikā.

Lai arī ar domām jau Dziesmu un deju svētkos - priekšā rūpīgs darbs pie kolektīvu snieguma "pulēšanas", kas nerimšoties pat pavasara brīvlaika nedēļā. Lai mums visiem spēks un izturība Dziesmu un deju svētku maratona pēdējā posmā, kā arī izdodas sasniegt mērķi, uz ko iets piecu gadu garumā!

Ilze Mitāne

SVEICAM LAUREĀTUS

Noslēgusies vizuālās un vizuāli plastiskās mākslas konkursa "Trejdeviņas saules lec" 3. kāрта.

Laureātu vidū Mazsalacas vidusskolas 6. klases skolnieki -

II pakāpes diploms par darbu "Londonas saulainā ikdiena" JĀNIM AIVIM CERIŅAM, skolotāja Ineta Martinsone;

III pakāpes diploms par darbu "Dūmakainā Londonas saule" MARKAM VĀLEM, skolotāja Ineta Martinsone.

Konkursa laureātus, viņu pedagogus un tos autorus un viņu pedagogus, kuru darbi

piedalījās izstādē Latvijas Pastāvīgajā pārstāvniecībā Eiropas Savienībā Briselē, Beļģijā, aicinām uz konkursa noslēguma pasākumu 30. janvārī plkst.14.00 koka ēku renovācijas centrā "Koka Rīga", Krāsotāju ielā 12 (izstādes apskate no plkst.13.00). Lūdzam līdzī nēmt ērtu spilventiņu sēdēšanai.

Pēc apbalvošanas (apmēram no plkst.15.30) izstādes darbu saņemšana.

Mazsalacas novada XI Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētku koordinatore Dace Jurka

JĀZEPS PĪGOZNIS MANA LATVIJA

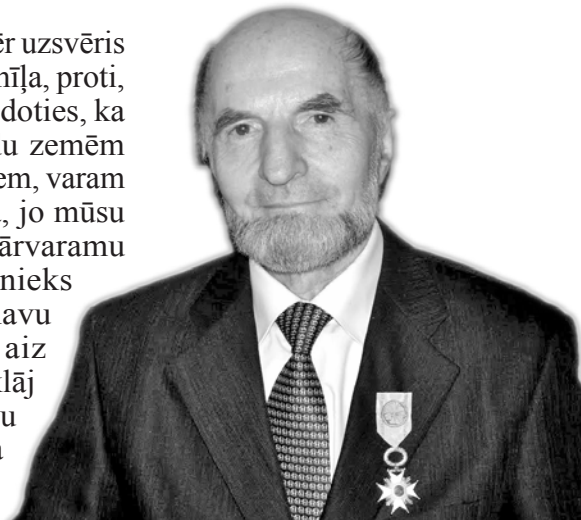
Līdz 15. februārim Sēļu muižā izstādē aplūkojami mākslinieka Jāzepa Pīgožņa darbi, kas tapuši plašā laika periodā kopš astoņdesmitajiem gadiem līdz mūsdienām. Tādējādi skatītājiem iespējams sekot līdz mākslinieka radošā rokraksta attīstībai un apjaust to, cik tuva viņam bijusi Latvija un tās ainava. Ekspozīcijā iekļautās gleznas atspoguļo Latvijas dabas ziemeļniecisko krāšņumu un daudzveidību visos gadalaikos un visdažādākajās Latvijas vietās. Autoram tuvi bijuši arī mazpilsētu skati un mazās, senlaicīgās Pārdaugavas ieliņas netālu no viņa dzīvesvietas pie Dzegužkalna.

Jāzeps Pīgoznis vienmēr uzsvēris to, cik Latvijas daba ir mīļa, proti, varam gulēt zālē, nebaidoties, ka sadursimies ar dienvīdu zemēm raksturīgajiem dzelkšņiem, varam doties jebkurā virzienā, jo mūsu ceļu neaizšķērsos nepārvaramu kalnu grēdas. Mākslinieks apbrīvoja Latvijas ainavu par to, ka gandrīz aiz katra ceļa līkuma tā atklāj arvien jaunu gleznojamo motīvu. Viņam piemita spēja saskatīt skaistumu sīkās niansēs, spilgtu-

mu pelēcībā un mākslas cienīgu motīvu dzelzceļa malā. Un tajā brīdī, kad šos skatus viņš pārnesa uz audekla, tie tapa kompozicionāli „uzlaboti”, iemirdzējās krāsās un uzplauka mākslinieka acīm saskatītājā veidolā.

Jāzeps Pīgoznis daudzus gadus darbojies kā grāmatu ilustrators, īpaši pievērsoties folkloras un bērnu grāmatām. Tāpēc izstādē iekļauta neliela izlase no viņa ilustrētajām bērnu grāmatām, kuras, iespējams, pieaugušie apmeklētāji, atpazīs kā savas bērnības mīļākās grāmatas.

Informāciju sagatavoja Ieva Pīgozne

TURPINĀSIES MAZSALACAS NOVADA KULTŪRAS CENTRA ENERGOĒFEKTIVITĀTES UZLABOŠANAS DARBI

Klimata pārmaiņu finanšu instrumenta (KPMFI) finansēto projektu atklāta konkursa "Kompleksi risinājumi siltumnīcefekta gāzu emisijas samazināšanai" piektās kārtas ietvaros Mazsalacas novada Kultūras centram ar Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas lēmumu ir piešķirts finansējums projekta „Mazsalacas novada Kultūras centra energoefektivitātes paaugstināšana 2. kārtā” īstenošanai (projekta Nr. KPMFI-15.4/103).

Projekta īstenošanas rezultātā Mazsalacas novada Kultūras centra ēkā tiks turpināti jau 2014. gadā veiksmīgi aizsāktie darbi ēkas energoefektivitātes uzlabošanai. Šīs kārtas ietvaros tiks ierīkota ventilācijas sistēma un izbūvēta lokālā apkures sistēma un granulu katlu māja, kas ļaus nomainīt pašreiz izmantotos

elektriskos radiatorus un malkas krāsnis uz daudz izdevīgāku apkures veidu. Projekta īstenošanas rezultātā jāsasniedz oglekļa dioksīda emisijas samazinājuma rādītājs vismaz 16519.23 kgCO² gadā.

Projekta īstenošanas termiņš ir 2015. gada 30. aprīlis.

Projekta kopējās izmaksas tiek plānotas EUR 82809.05 apmērā, no tām attiecināmās izmaksas ir EUR 47240.31. 82% no attiecināmajām izmaksām jeb EUR 38737.05 sedz KPMFI finansējums, atlikušos 18% EUR 8503.26 apmērā - Mazsalacas novada pašvaldības budžeta līdzfinansējums.

Baiba Auzāne

SKOLAS ZIŅAS

Ziemas brīvlaiks ir paskrējis nemanot, un skolas gaitenūs piepilda skolēnu čalas. Ir sācies jauns gads un otrs semestris. Noteikti mums, skolēniem, šis semestris liekas garāks un grūtāks. Šajā laika posmā cenšamies pēc iespējas vairāk mācīties un izbaudīt skolas dzīvi.

13. janvārī 7.a, 7.b un 8. klašu skolēni devās uz Vidzemes Olimpisko centru, lai piedalītos "Ledus gladiatoros".

14. janvārī norisinājās informatīvā sanāksme vecākiem par gatavošanos Latvijas Skolu jaunatnes dziesmu un deju svētkiem.

16. janvārī bija vispasaules "Sniega diena 2015", kuru mūsu skolā vada skolēnu pašpārvalde. Taču žēl, ka nepietiekama sniega dēļ šī diena skolā tiek pārcelta. Paldies skolēniem par skaistajiem zīmējumiem otrā stāva foajē!

22. janvārī notika 1991. gada janvāra barikāžu aizstāvju atceres pasākums, kurā bija tikšanās ar Barikāžu muzeja darbiniekiem un ceļojošās izstādes apmeklējums.

Pirmajā semestrī un otrā semestra sākumā 12. klašu skolēni cītīgi gatavojās žetonvakaram. Šogad tiks attēlota Ādolfā Alunāna joku luga "Džons Neilands". 5. februārī skolēniem būs iespēja noskatīties žetonvakara teātra izrādes ģenerālmēģinājumus.

11. klašu skolēni projektu nedēļā no 9. līdz 13. februārim pabeigs sava zinātniski pētnieciskā darba tēmu. Taču pamatskolas skolēniem projektu nedēļa ilgs no 16. līdz 20. februārim.

Jauno gadu iesākot, mums katram ir jaunas apņemšanās un ieceres, kuras vēlamies sasniegt. Šajā semestrī skolēniem novēlu izturību, lielu mācīties prieku un nosprausto mērķu sasniegšanu!

Mazsalacas vidusskolas

11. klases skolniece Krista Andersone

DIVAS SKOLAS - VIENA IZGLĪTĪBA

Aizritējis pirmais semestris, kopš Mazsalacas vidusskolā uzsākts sadarbības projekts ar Ogres Valsts tehnikumu (OTV).

Kā veicies jaunuzsāktā ceļa sākumā, iztaujājām 10.b klases audzēknes Lanu Tokaļčiku un Lauru Everti. Abas meitenes pagājušajā gadā pabeigušas devīto klasi Mazsalacas vidusskolā, un izvēlējušās apgūt "Viesmīlības pakalpojumu speciālista" profesiju.

Lana Tokaļčika:

- Patiesībā septembrī jau biju uzsākusi mācības Smiltenes tehnikumā. Tomēr pēc nedēļas sapratu, ka man tur nepatīk - nebiju apmierināta ne ar skolu, ne kopmītnēm, ne izvēlēto programmu. Atgriezās mājās un parakstīju dokumentus, lai mācītos Mazsalacas vidusskolā. Izrādījās, ka arī šeit var paralēli mācīties profesiju - sākumā pat nezina, ka būs braukāšana uz Ogrī. Pirmajā nedēļā Ogrē bija mazliet grūtāk - kamēr iejutos, sadraudzējos ar jaunajiem klasesbiedriem, jo mēs bijām jaunpienācējas. Ar laiku man tur iepatīkās - Ogrē ir skaista pilsēta, klasesbiedri un skolotāji - draudzīgi un izpalīdzīgi.

Laura Everte:

- Viesmīlības pakalpojuma speciālista profesija mani jau agrāk bija ieinteresējusi, tāpēc, kad uzzināju par jauno projektu, sapratu, ka tas ir man saistošs. Iespēja vidusskolā mācīties klāt kādu arodu paplašina redzesloku un tālākās iespējas, lai gan arī es biju mazliet samulsusi, ka būs braukāšana uz Ogrī. Protams, sākums bija grūtāks - pirmās pāris dienas, kamēr sadraudzējos ar istabiņas biedrēm un klasesbiedriem, bet nu jau man tur ir draugi, kuri skumst, kad man jābrauc atpakaļ uz Mazsalacu. Mēs sarakstāmies, un viņi ļoti gaida, kad atkal redzēsimies.

MĀCĪBU MODEĻA PIRMĀS TESTĒTĀJAS Meitenēm skolas režīms ir šāds: 2-3 nedēļas viņas Mazsalacas vidusskolā apgūst vispārīglītojošos priekšmetus, tad nākamās 2-3 nedēļas (atkarībā no OVT izstrādāta grafika) viņas pavada Ogrē, apgūstot izvēlētajai profesijai atbilstošus priekšmetus. Reizi mēnesī notiek praktiskās nodarbības.

Laura atzīst, ka šādam mācību modelim piemīt zināmas priekšrocības - mācoties vidusskolā, paralēli tiek apgūta arī profesija, bet atšķirībā no citiem tehnikuma jauniešiem, meitenes pusi no mācību laika tomēr var pavadīt savā dzimtajā pilsētā un būt kopā ar ģimeni. Laura stāsta, ka Ogres Valsts tehnikuma 10. klasē mācās 26 skolēni, no kuriem lielākā daļa esot no citām Latvijas pilsētām, daži ceļā uz skolu pavadot pat sešas stundas.

Abas jaunietes stāsta, ka Ogrē mācīties ir jauki - mācību kabineti ir nodrošināti ar mūsdienīgām tehnoloģijām, ir viss nepieciešamais profesijas apguvei. Arī pati skolas vide esot patīkama, tomēr nākotnē gaidāmas vēl patīkamākas izmaiņas, jo turpat netālu tiek celta jauna skolas ēka un kopmītnes, tāpēc pavisam drīz mācības un dzīvošana notiks jaunās, modernās un ērtās telpās.

ŠĀDA IZGLĪTĪBA IR PRIEKŠROCĪBA

Uz jautājumu - vai meitenes otrreiz izvēlētos šādu mācīšanās modeli - atbilde ir apstiprinoša.

Laura:

- Tā ir iespēja izvēlēties abus - mācības, profesiju, mazliet iegūt neatkarību, dzīvojot citā pilsētā un vidē, bet būt arī daļēji mājās pie savas ģimenes. Arī tas, ka vidusskolā jāmācās četri gadi, nav nekas briesmīgs, jo pēdējais gads lielākoties jāpavada prakses vietā.

Lana:

- Tā kā Mazsalacā esam klasē tikai divas un puse no mācību laika pāriet Ogrē, tad kontakts ar Mazsalacas klasesbiedriem vairs nav tik ciešs. Tas, protams, ir bēdīgāk. Tomēr priekšrocība atkal ir fakts, ka Mazsalacā mācības nu līdzinās privāttundām - ja kas nav saprotams, skolotājs visu var nesteidzīgi un rūpīgi izskaidrot tieši man.

Pabeidzot mācības "Viesmīlības pakalpojumu speciālista" programmā, jauniešis būs ieguvis viesmīļa, pavāra palīga un bārmeņa profesijai vajadzīgās zināšanas un attiecīgu apliecinājumu. Lana piemin, ka mācībās tiek iekļauti arī pamati uzņēmējdarbībā, tūrismā un citas dzīvē noderīgas lietas.

Skolēni saņem arī stipendiju, kuras liels ir atkarīgs no sekmēm un sabiedriskās aktivitātes. Skola piedāvā iespējas pieredzes apmaiņai ārzemēs, notiek dzejas un filmu vakari, kā arī citas izklaidējošas aktivitātes.

Par dzīvošanu kopmītnēs Mazsalacas meitenēm nav jāmaksā, tāpat arī aizklūšana līdz mācību vietai Ogrē ir ekskluzīva - transports tiek nodrošināts līdz Ogrē, bet, mācību periodam beidzoties, jauniešes droši tiek atvestas līdz mājām.

Marita Tokaļčika, Lanas mamma:

- Ar šo iespēju esmu pat ļoti apmierināta. Ir labi, ka daļēji bērns vēl ir mājās, jo, ja viņa pilnu laiku mācītos prom no mājām, uzreiz tā palaist viņu "lielajā dzīvē" būtu grūti. Patīk, ka tiek nodrošināts transports, lai atklūtu un aizklūtu līdz Ogrē. Un, kas pats galvenais - meitai pašai tur ļoti patīk mācīties, jūtu - viņa ir apmierināta.

Sandra Everte, Lauras mamma:

- Es ar Lauru ļoti lepojos. Viņai ir labas sekmes, pati arī priecīga. Lielākais pluss šādam modelim ir tas, ka pašvaldība nodrošina ar transportu un pašiem nav jāmaksā ceļa nauda.

KĀDS MAZSALACAS VIDUSSKOLAI IR BIJIS ŠIS PUSGADS, IEVIEŠOT JAUNO MĀCĪŠANĀS MODELI?

Zaiga Ivana, Mazsalacas vidusskolas direktore:

- Papildus darbs, protams, tas ir bijis, īpaši sākumā, kad vajadzēja organizēt un nokārtot dažādas praktiskās lietas. Nu daudz kas iegājis sliedēs, un ikdiena rit mierīgāk. Būtībā sākuma modelis izskatījās daudz citādāks, kāds tas ir pašlaik. Piemēram, bija paredzēts, ka daļu profesionālo priekšmetu varētu mācīt arī Mazsalacas vidusskolas skolotāji, tomēr, lai nodrošinātu profesionālu to apguvi, Ogrē palika pie tā, ka šos priekšmetus apgūst tikai pie viņiem. Sākumā piedāvājām skolēniem apgūt trīs profesijas - viesmīlības pakalpojumu speciālista, mēbeļu galdnieka un apģērbu modelētāja. Tā kā skolēni bija izrādījuši interesi tikai par vienu - viesmīlības pakalpojumu speciālista kvalifikāciju, palikām tikai pie viesmīlības.

Ja skolēniem būs interese par citas arodprogrammas apgūšanu turpmāk - vai Jūs apsvērtu papildināt skolas piedāvājumu?

- Šeit mūs galvenokārt aptur pašas skolas resursi - nav tik daudz skolotāju, jo katra papildus klase nozīmē papildus slodzi kādam skolotājam. Ogrē tas noteikti būtu vieglāk, jo, aizbraucot uz turieni, mūsu skolēni tiek pievienoti jau kādai esošai grupai.

Turklāt mazliet jau tagad esam nobažījies par nākamā gada skolēniem - saglabājas šī klase, klāt nāks nākamā, kas atkal kādam būs jāamca, un, kā vienmēr, nezina, cik skolēnu nākamgad izvēlēties šo ceļu.

Cik skolēnu šogad Mazsalacas vidusskolā beidz 9. klasi?

- Šogad skolu beigs nedaudz vairāk kā 30 devītklasnieki, tomēr, cik būs gatavi izvēlēties tieši šo programmu - grūti spriest. Līdz šim esam izdarījuši vien vispārīgu aptauju, kas ļāvusi ieskicēt, kas skolēniem padomā. Drīzumā jautāsim viņiem atkal - šoreiz jau daudz konkrētāk. Esam novērojuši, ka skolēni ir ļoti nepastāvīgi, bieži vien viņi paši īsti nezina, ko vēlas, un savu izvēli izdara pēdējā brīdī. Tā bija arī ar šo - duālās izglītības klasi šogad. Uz pārrunām atnāca pieci jaunieši, mācīties duālajā izglītībā izvēlējās tikai divi, turklāt jaunieši nāca, gāja, mainījās...

Kopsavilkumā skolas secinājums ir tāds - esošais modelis pašlaik strādā, un, ja tas paliktu vienas profesijas ietvaros, tad tas būtu ilgtspējīgs arī nākotnē. Protams, viss mainās, situācija valstī ir tāda, kāda tā ir - ja pēc gadiem bērnu skaits samazināsies, arī skolotājiem slodzes vairs nebūs tik lielas, un varētu arī pieļaut domu par vēl kādas profesijas pievienošanu jau esošajai.

Ilze Mitāne

10.b klases audzēknes Lana Tokaļčika un Laura Everte

MEDMĀSA TRIJĀM PAAUDZĒM

Janīnu Meisteri labi pazīst vairums iedzīvotāju - un kā nu ne, jo saņemti poti vai nodot analīzes ir nācies gan lielam, gan mazam. Viņa 58 gadus garajā ģimenes ārsta māsas praksē ar savām gādīgajām rokām ir aprūpējusi mazsalacietes nu jau trijās paaudzēs. Janīnas vadībā iepazīties ar medicīnas attīstību šo gadu laikā ir aizraujošs ceļojums laikā un telpā.

JANĪNA MEISTERE

Es esmu dzimusi mazsalaciete, arī skola izieta Mazsalacā. Uz medicīnas studēšanu mani mudināja skolotāja Ose - toreizējā Mazsalacas vidusskolas direktora sieva. Viņa skolā vadīja Sarkanā krusta pulciņu, kurā darbojos arī es. Sarkanā krusta pulciņā šad tad notika arī sacensības, un man tajās labi veicās. Lai gan sākotnēji gribēju studēt farmāciju, alerģijas dēļ pret dažiem medikamentiem to neizvēlējos, bet skolotājas Oses iedrošināta, izšķīros par labu medicīnai.

1958. gadā es beidzu Rīgas 4. medskolu, feldšeru nodaļu. Tanī laikā 4. medskola bija prestiža skola un iedeva patiešām labas zināšanas. Medskolā bija jāmācās 2. gadus.

Šī paša gada 1. augustā mani nosūtīja uz Ziemeļu lauku ambulanci Sēļu pagastā. Es skatījos tās vadītāja, un manā pakļautībā bija divi feldšerpunkti - Austrumu feldšerpunkts Vecatē un Ziemeļu feldšerpunkts Idus pusē. Ambulancē bija noteiktas trīs štata vietas: es kā feldšere, sanitāre un dezinfektors - dezinfektora pienākumus pusslodzi arī izpildīju es.

Divstāvu ēka bez elektrības, kurā atradās manis vadītā ambulance, bija ceļa Mazsalaca - Sēļi malā - tagad tās vairs tur nav, jo māja vēlāk nodega. Agrāk tur esot bijis klubs, un runā, ka pirms tam - slimnīca. Māja bija liela, un man bija bail tur vienai pa nakti palikt, tāpēc es tik, cik varēju, pa vakariem braucu mājās. Tā es ārkārtīgi labi uztrenējos braukt ar velosipēdu - pa dubļiem, ledu, mazām, iebrauktām taciņām. Līdz Mazsalacai no tās vietas ko braukt ir kādi septiņi kilometri. Braucu arī pa z i e m u .

Labi atceros vienu ziemas rītu, kad, izejot no mājas un tiekot aiz baznīcas, nesapratu vairs nekā - viss ir balts, ceļš nav redzams nemaz - tikai stabi. Bet darbā taču jātiek! Nekāds transports jau tad nebija, tā nu es soli pa solītim lēnām gāju - kādi ceļa gabaliņi bija labāki, citur - jābrien kupenās, kas dziļākas par ceļiem.

Ar laiku jau es tajā ambulances mājā pieradu un biežāk pārnākšņoju arī tur, bet tā omulīgi man tur nebija nekad. Ar velosipēdu braucu arī mājas vizītēs. Ja bija jātiek ļoti tālu, tad man atbrauca pakaļ ar zirgu. Bieži vien ceļš vijās caur dziļiem mežiem, un tad, īpaši ziemās, bija tik skaisti! Un vienmēr ar sajūsmu skaļi to visu pieņēmu - ak, cik te ir skaisti, cik skaisti! Man pat likās, ka braucējs jau uz mani sāka tā savādi skatīties par manu skaļo jūsmošanu. Tolaik tiešām bija aukstas ziemas ar kārtīgām kupenām. Atceros - man stāstīja, ka reiz, grūtu sievu vedot ar zirgu uz slimnīcu, viņa turpat ratos, kupenā arī piedzemdējusi.

BEZ ELEKTRĪBAS UN ATBALSTA
Strādājot Sēļu ambulancē, es, jauna meitene, biju iemesta gandrīz viena ļoti atbildīgā darbā. Vienmēr esmu teikusi - visās citās profesijās var kļūdīties, tikai ne medicīnā! Šajā darbā man tika dota neparasti liela brīvība un atbildība reizē - es izrakstīju receptes, dažreiz pat zāles, kas principā bija narkotikas, izdevu miršanas apliecības - tagad pat nevar iedomāties, ka mūsdienās feldšerītim būtu kas tāds atļauts. No Mazsalacas uz ambulanci ārsts brauca reizi divās nedēļās. Man bija uzticēta pilnīga ambulances vadīšana - ik gadus bija jāstādā budžets, jā rūpējas par malkas sagādi, ambulancē bija arī aptiekas punkts - medikamentus ar zirdziņu pieveda no Mazsalacas aptiekas. Tomēr galīgi bez palīdzības nepaliktu nekad - tā kā Mazsalacā darbojās slimnīca, pie vajadzības es varēju ārstiem vaicāt pēc padoma - to arī darīju vairākkārt, jo biju jauna, bez pieredzes, un bieži nācās sastapties ar specifiskām saslimšanām, par kurām skolā mācīts bija tikai virspusēji. Visvairāk konsultējos ar dakteri Kokari, tajā laikā bija arī tāds dakteris Riemeris un Ērmanis.

UTIS UN CITAS NEBŪŠANAS
Manā uzraudzībā vēl bija arī Sēļu un Koškeles skolas. Sēļu skolā vien kādi 60 bērni mācījās, kuriem bija jāizdara visas pārbaudes un potēšanas. Viena no lielākajām problēmām bija utis Koškeles skolā. Tās bērniem bija tik daudz, ka nekas cits neatlika, kā nedēļas nogalēs braukt uz skolu un dzīt tās utis ārā. Vairs neatceros, ko mēs tajos matos smērējām, bet mazgāšana un ņemšanās bija pamatīga. Un pēc visām pūlēm bērns aizbrauca uz māju, un, pirmdien nākot uz skolu, viņam atkal galva pilna ar utīm! Utainība bija

šausmīga, un cīņa ar to - kā ar vējdzirnavām.

Tajā laikā izplatīta bija saslimšana ar tuberkulozi, tāpēc arī man nācās iet pa mājām, kurās bija saslimušie, un veikt beigu dezinfekciju. Atceros, man bija tāda hidropults ar šļauciņu - ar to tad es staigāju pa inficēto māju un visas virsmas apsmidzināju.

1944.-1945. gadā Mazsalacā plosījās difterija. Pati esmu to izslimojusi, bet mana māsa no difterijas nomira. Zinu, ka vairāki bērni tās dēļ ir kapos. Un neiedomājami, kā pa šiem gadiem ir mainījušās vakcinācijas! Toreiz poliomiēlīta vakcīnu bērniem deva ar karotēm, bet karotes no sterilizēšanas vārot palika melnas! Tas bija laiks, kad grieza arī baku vakcīnas - tās vienmēr taisīju ļoti uzmanīgi, jo rētas bieži vien strutoja un auga pēc tam.

ŠĪRCES, KAD TĀS PALIKA NEASAS, PIE VAJADZĪBAS UZASINĀJU AR NAGU VĪLĪTI, JO AR LAIKU ASAIS GALIŅŠ DUROT NOLOKĀS

Manā uzskaitē bija arī arī grūtnieces - viņas citur nekur negāja, kā vien pie manis! Tā kā Sēļu ambulancē nebija elektrības, tad sievietes ginekoloģiski skatīju ar bateriju, jo ar dienasgaismu bija par maz. Tāpat visus instrumentus sterilizēju, vārot katliņā uz parastas plīts. Šīrces, kad tās palika neasas, pie vajadzības uzasināju ar nagu vīlīti, jo ar laiku asais galiņš durot nolokās, bet jaunas jau tik bieži neviens nedeveda. Tas tā jocīgi tagad ir iedomāties, bet tad jau neviens no instrumentiem nebija vienreiz lietojams.

Mazsalacas slimnīcā bija gan dzemdību nodaļa, gan operāciju zāle, bet, ja lieta bija nopietnāka, brauca uz Rūjienas slimnīcu. Nekādas ultrasonogrāfijas vai analīžu pārbaudes toreiz nebija, un man pat liekas, ka pie dzemdībām bija interesantāk, jo nezināja, kādas kārtas bērniņš būs. Tas bija tāds liels brīnums.

MAZIE PACIENTI - VISMĪLĀKIE

Uz Mazsalacu strādāt atnācu 1962. gadā, kad man piedzima pirmais bērns. Tad jau no darba bija atbrīvots tikai 56 dienas pirms un 56 dienas pēc dzemdībām, un tuvāk mājām strādāt tomēr bija ērtāk. Kādu brīdi biju skolas māsiņa, bet Mazsalacas ambulancē sāku strādāt, kad tur atbrīvojās vieta bērnu medmāsiņai. Vispār mani uz to pierunāja, un sākumā to ļoti negribēju, jo likās, ka strādāt ar bērniem ir ārkārtīgi sarežģīti. Nu man bērni tieši ir vismīļākie, un pamatā arī pie manis ved bērnus. Tagad es skaitos ģimenes ārsta māsa, un ilgu laiku esmu sastrādājusies ar dakteri Medni. Vienā brīdī sapratu, ka pie manis nāk manu pirmo mazo pacientu bērni, un pilnīgi iespējams, ka tagad nāk jau viņu bērni - es jau visus neatceros, bet, kad uz ielas mani sveicina, tad, ja ir iespēja, apstādinu un prasu - kā bērns tu esi?

Ja ir kāda lieta, par ko savā darba mūžā man ir paties gandarījums, tad tas ir par tiem diviem bērniem, kurus esmu izglābusi no drošas nāves. Viens bija kādus septiņus gadus vecs zēns, kurš bija guvis elektrotraumu. Toreiz man nācās viņu ilgi mākslīgi

atdzīvīnāt un elpināt, kamēr atguvās. Otrs bija 7-8 mēnešus vecs zīdains, kas bija aizrijušies ar kartupeli. Mazulis jau bija sācis smakt, un arī viņu man izdevās atgriezt pie dzīvības. Par šiem bērniem man ir vislielākais gandarījums savā profesijā - abi jau sen kā pieauguši, tagad viņiem ir vairāk kā piecdesmit gadu. Elektrotraumu guvušais puisis mācījās kopā ar manu dēlu. Kad skolas izlaidumā bija brīdis, kurā bērni sveic savus vecākus, viņš pienāca arī pie manis, uzdāvinot rozi par to, ka esmu viņam otru dzīvību iedevusi. Tas bija ļoti aizkustinoši. Un vēl interesanti, ka vēlāk šis puisis izmācījās par ārstu!

Gadījies arī pa kādam kuriozāam: Mazsalacas pusē dzīvoja čigānu ģimene ar daudz bērniem. Pie ārsta viņi bērnus nekad neveda, bet, ja mēs ar dakteri aizbraucām uz mājām, tēvs potēt atļāva. Tā nu reiz bijām pie viņa aizbraukuši, un es tēvam prasu:

- Man vajag Mareku.

Viņš man atbild:

- Nu ņemi, kuru tu gribi!

Es saku:

- Nē, man vajag tieši Mareku!

- Bet es taču nezinu, kurš tas ir! tā tēvs.

- Bet es taču arī nezinu! tikpat izbrīnīti atbildu. Tad nu lielākie bērni no tā pulciņa man vienu "izvirzīja", jācer, ka tas bija Mareks.

ENERĢIJAS PIETIEK VISAM

Vispār visu mūžu esmu bijusi sabiedriski aktīva. Mazsalacā piedalījos visādos pulciņos - ilgu gadus ar vīru dejojām deju kolektīvā. Bija Mazsalacā mājturības pulciņš, kas notika bijušās bērnu bibliotēkas mājā, un šajā pulciņā mēs uz vietas gatavojām ēst. Parasti tie bija trīs ēdieni, kurus jau iepriekšējā reizē pulciņa vadītāja Mirdza Paegle bija izdomājusi - iepriekš sapirkām, kas nu bija vajadzīgs, un gatavojām. Man vēl tagad ir tie pieraksti, un tajos reizēm ieskatos.

Tad tāda Salmiņa vadīja šūšanas pulciņu. Vai, kā mēs šuvām apģērbus! Viņa tik labi visu mācēja izplānot, ka man - tādai sīkai augumā, pat no pusmetra drēbes sanāca dikti labi apģērbi! Vēl gāju uz pīšanas pulciņu - man joprojām mājā šādi tādi pinumi saglabājušies. Un kā Nurmika mani varēja pierunāt un ievilkāt visādos pasākumos - to es joprojām nesaprotu! Tā, piemēram, atceros, ka Nellija mani pierunāja lasīt lekcijas jaunlaulātajiem. Pat ne par medicīnas tēmu - nē, lekcijas bija par sadzīvīskām tēmām. Tāpat esmu runājusi pensionāru vakaros.

Vēl man vienmēr ļoti patīcis peldēties. Tā kā dzīvoju pie Salacas, tad es to daru bieži un līdz pat vēlām rudenim. Tā ir tāda privilēģija - uzņemties divlīti uz pleciem, un no mājas sliekšņa uzreiz būt upmalā. Un to sajūtu, kad no aukstā ūdens izkāpj ārā, to nevar aprakstīt! Neiedomājami! Pagājušajā gadā beidzu peldēties 18. oktobrī. Parasti tas man nav pašmērķis - peldēties pēc iespējas ilgāk, bet šogad gribēju šo datumu pārsist un - izdevās! Peldējos līdz 20. oktobrim, un ūdenī bija astoņi grādi. Domāju gan, ka tieši šīs rūdīšanās dēļ ne iesnas, ne klepus mani sevišķi neķer - par šo gan trīsreiz jāpiesit, smeļ Janīna.

Ilze Mitāne

FOTOKONKURSS „MANS MAZSALACAS NOVADS”

Katram no mums ir sava īpašā, interesantā vai, tikpat labi, vēl neatklātā vieta Mazsalacas novadā. Arī tev droši vien ir padomā kāda vieta, par ko varētu pastāstīt vai parādīt draugiem. Varbūt tev ir aizķēries kāds interesants kadrs? Ver vaļā arhīvu, fotografē un sūti fotogrāfiju mums. Pirms fotogrāfiju nosūtīšanas iepazīsties ar fotokonkursa nolikumu un, nosūtot bildes, aizpildi anketu.

Vairāk par fotokonkursa nolikumu lasi www.mazsalaca.lv, kurš tiks publicēts 1. februārī. Konkursam paredzētos attēlus varēsiet sūtīt uz e-pasta adresi turisms@mazsalacasnovads.lv vai nogādāt Mazsalacas novada TIC, Rūjienas ielā 1 no 1. februāra līdz 20. maijam.

Rimants Lūsis

IZKLAIDĒSIMIES GODPRĀTĪGI!

Mazsalacas novada iedzīvotāji un viesi! Cienīsim slēpotājus un biedrības “Mazsalacas aplis” ieguldīto brīvprātīgo darbu slēpošanas trases sagatavošanā - nebojāsim to, ejot vai braucot ar automašīnu pa sagatavoto trasi un iebrauktajām slēpju pēdām! Slēpošanas trases sākums ir Mazsalacas vidus-

skolas stadionā, un tā turpinās Skaņākalna virzienā pa meža stīgām.

Būsim līdzatbildīgi, pamanot un aizrādot neapzinīgiem slēpju trases bojātājiem! Pamanot automašīnu slēpošanas trasē, esat aicināti tās reģistrācijas numuru ziņot Mazsalacas novada pašvaldībā vai pa tel. 26341450.

DZIMTSARAKSTU NODALAS STATISTIKA

2014. gadā Mazsalacas novadā ir dzimuši 26 bērni - 11 zēni un 15 meitenes. Divus vārdus aizvadītajā gadā vecāki ir devuši 4 bērniņiem. Aizvadītajā gadā Mazsalacas novada Dzimtsarakstu nodaļā laulību ir reģistrējuši 8 pāri. 2014. gadā reģistrēti 46 miršanas gadījumi.

Salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, Mazsalacas novadā dzimušo skaits ir nedaudz samazinājies, palielinājies noslēgto laulību skaits un samazinājies mūžībā aizgājušo skaits.

Kā liecina Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes sagatavotā statistika no Iedzīvotāju reģistra, Latvijā kopumā 2014. gadā pieci populārākie zēnu vārdi bijuši

Robertš (300), Markuss (215), Artjoms (211), Ralfs (199) un Gustavs (195) un populārākie meiteņu vārdi - Sofija (299); Emīlija (256); Alise (219); Anna (207); Marta (202). Interesanti, ka vieni no Latvijas raksturīgākajiem personvārdiem Līga un Jānis desmit gadu laikā ne reizi nav iekļuvuši piecu populārāko vārdu sarakstā, tomēr Mazsalacas novadā 2014. gadā ir dzimusi gan Līga, gan Jānis, par ko liels prieks. 2014. gadā Mazsalacas novadā populārākie zēnu vārdi nav likti nevienam bērniņam, bet meiteņu vārds Alise ir dots divām meitenēm. Vēl populārs ir bijis vārds Melānija - tas dots divām meitenēm.

Anna Penka

**SVEICAM DECEMBRĪ
DZIMUŠO!**

ALĪNU TIŠENOKU

SVEICAM JANVĀRA JUBILĀRUS!

MAIGU VĪKI - 80
DAJNIJU MOTMILLERI - 80
ĒRU SERMU - 80
IMANTU ZIRNI - 85
AINU KĀRKLŪ - 91
AUSTRU MISTRI - 91
AUSMU BANKAUU - 91

PASĀKUMU KALENDĀRS

31. JANVĀRIS 12⁰⁰

Ramatas Kultūras centrā Rūjienas amatiereteātris “Vitrāža” piedāvā noskatīties komēdiju - farsu “**Mans luteklītis**”. Režisore Aīda Vasiljeva. Biļetes cena €1,-. Visi laipni aicināti!

1. FEBRUĀRIS 11⁰⁰

Mazsalacas Kultūras centrā pirmsskolas bērnu ritmikas un tautisko deju grupas “**Danču bērni**” ielūdz uz ballīti - koncertu!

3. FEBRUĀRIS 14⁰⁰

Ramatas Kultūras centrā Sveču dienas koncerts. Uzstāsies **Mazsalacas mūzikas skolas audzēkņi**.

Pēc koncerta radošā darbnīca - sveču marmorizēšana. Būsiet mīļi gaidīti! Ieeja bezmaksas.

7. FEBRUĀRIS 17⁰⁰

Mazsalacas vidusskolā Žetonvakars.

14. FEBRUĀRIS 21⁰⁰

Sēļu muižā Mazsalacas novada uzņēmēju un zemnieku saiets - balle. Uzņēmēju un zemnieku sveikšana. Koncertā **saksafonu kvartets “Njex]t move”**. Ballē spēlēs **“Rumbas kvartets”** Biļetes cena €3,- (ar paša gādātu cienastu), €7,- (iekļauts cienasts). Ballei pieteikties pa telefonu 26321158 līdz 10. februārim

21. FEBRUĀRIS 18⁰⁰

Mazsalacas Kultūras centrā jauniešu deju kopu koncerts **“Ielūdz Magone”**. Biļetes cena €1,50.

27. FEBRUĀRIS 12⁰⁰

Mazsalacas Kultūras centrā Vidzemes novada instrumentālo ansambļu un popgrupu **konkurss-skate**, gatavojoties XI Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētkiem.

28. FEBRUĀRIS 11⁰⁰

Mīļie draugi un radīni! **Mazsalacas novada senioru biedrībai “Atbals” ir pieci gadiņi!**

Senioru biedrības valde mīļi ielūdz savus biedrus uz gada pārskata sapulci un pasēdēšanu draugu pulkā **Mazsalacas kultūras centra zālē.**

IZSTĀDES

Līdz **9. februārim** Mazsalacas Kultūras centrā **fotoizstāde “Ar uguni pretim saulei...”**, pasākuma “Sveču mežs” retrospekcija fotogrāfijās. izstādē piedalās Andra Mince, Daina Fromberga, Vineta Smite, Liene Apsīte, Sandris Bēteris, Elīna Bērziņa, Jānis Spurdzāns, Ārija Romanovska, Ingus Romanovskis, Aleksejs Kozīņecs, Regīna Eihe.

Līdz **15. februārim** Sēļu muižā apskatāma izcilā gleznotāja, daudzu grāmatu ilustratora un Latvijas Mākslas akadēmijas profesora **Jāzepa Pīgožņa atceres izstāde “Krāsas un līnijas”**. Ārpus Sēļu bibliotēkas darba laika interesēties pa tālr. 26321158

Līdz **6. martam** Mazsalacas bibliotēkā apskatāma izstāde **“Udens motosporta attīstība 50. gados”** Fotogrāfa un ūdensmotosportista Jāņa Bahmaņa un ūdensmotosportista Zīgrīda Bitaiņa veltījums mazsalaciešiem.

PATEICĪBA

Cilvēks tikai tad spēj būt īsti laimīgs, kad jūt - viņš spēj būt noderīgs citiem cilvēkiem, viņa eksistence pasaulei patiešām kaut ko nozīmē.

/ Braiens Treisijs/

Mazsalacas novada Sociālais dienests izsaka pateicību visiem, kuri atsaucās aicinājumam un Ziemassvētkos sasildīja sirdis līdzcīvēkiem ar savu dāvinājumu un sirds siltumu.

PALDIESVĀRDS

Ņinai un Mārim Gadzāniem (veikals “Krista”), Guntai Orei (veikals “Zīle”), Ilzei Laizānei (veikals “Hedera”), Olgai un Jānim Bērziņiem (veikals “Pūcīte”), Dzintaram Plūmem (veikals “Ferrits”), Andrim Lauzņim (veikals “XCentrs”), Edgaram Grandānam, Oļesjas un Raivja Kauliņu ģimenei, Teiksmas un Jāņa Dreimaņu ģimenei, Dmitrijam Geilašam (SIA “Dimanti Plus”), sadarbības partneriem no Gīterslo aprīnča Vācijā, personīgi Renātei Grosai, mākslas skolas audzēkņiem un viņu pedagogiem Lailai Līsmānei, Birutai un Jānim Jansoniem, Mazsalacas vidusskolas audzēkņiem, kuri skolotājas Inetas Martinsones vadībā sagatavoja daudz skaistu apsveikumu, Valmieras Novada Fondam par svētku pakām senioriem.

Patiesā cieņā, Mazsalacas novada Sociālā dienesta vadītāja Agrita Bērziņa

SLUDINĀJUMI

“Latvijas Mednieku apmācību centrs” februārī, martā komplektē grupu mednieka un medību vadītāja apliecības iegūšanai Mazsalacā. Kvalitatīvi, profesionāli. Pieteikties pa tālr. 29282027 vai www.lmac.lv

Veikala “Hedera” darba laiki turpmāk DARBADIENĀS 9.00-12.30 un 13.00-17.30 SESTDIENĀS 9.00-15.00 SVĒTDIENĀS 10.00-14.00

“Mazsalacas novada ziņās” iespējams ievietot privātos sludinājumus. Cena par rakstu zīmi €0.02 bez PVN.

Minimālā maksa par sludinājumu - €3.00 bez PVN. Par sludinājuma ievietošanu interesēties pa tel. 22144936 vai Mazsalacas novada domē.

MAZSALACAS NOVADA ZIŅAS

Izdots 2015. gada 23. janvārī
Mazsalacas novada pašvaldības izdevums, iznāk reizi mēnesī.
Bezmaksas. Tirāža – 2000 eksemplāru.
Izdevējs: Mazsalacas novada pašvaldība.
Pērnavas iela 4, Mazsalaca, LV-4215
www.mazsalaca.lv

Facebook: Mazsalacas novads

Twitter: @Mazsalaca_LV

Flickr: mazsalacasnovads

Izdevumu sagatavo Ilze Mitāne

ilze.mitane@mazsalacasnovads.lv tel. 22144936

Iespiests tipogrāfijā “Latgales druka” Rēzeknē, Baznīcas ielā 28. Par faktu un skaitļņu pareizību atbild rakstu autori, pārpublicēšanas un citēšanas gadījumā atsauce ir obligāta.